

Ба 24712

5
5358

Statut ab vybarach.

r. 1922

Statut ab vybarach u ustanovny zbor.

Petragrad.-1917 god.

Wahlstatuten zur ausserordentlich
en Versammlung.

Petragrad-1917

Усерасейская па справам аб выбарах

Ба 24712 у Устаноўны Збор Каміс'я.

Бел. аддзел

1994 г.

Бс 24712

1122

СТАТУТ

аб выбарах
у

УСТАНОЎНЫ ЗБОР.

Постанова Часовага Ураду аб зацьвярджэньні раздзелу I
Статуту аб выбарах у Устаноўны Збор).

Ператлумачыў з даручэньня Усерасейскай па справам
аб выбарах у Устаноўны Збор каміс'і
Змітро ЖЫЛУНОВІЧ.

Зацьвярдзіў сябрук Асобай Пароды ля загатоўкі праекту
Статуту аб выбарах у Устаноўны Збор
Язэп ВАРОНКА.

ПЕТРАГРАД.
1917.

25. 04. 2009

„Супольная Друкарня“.

В. Подъяческая вул., 22.

1900 г. 1. 2000

Пастанова Часовага Ураду
аб зацьвярджэньні раздзелу I Статуту
аб выбарах у Устаноўны Збор.

I. Прیزнаючы неадкладным, заража, даць сілу той частцы праваў аб выбарах у Устаноўны Збор, якія патрэбны як найшмільней ля справы выбараў сярод жыхароў, — Часовы Урад па дакладу Асобае Пароды ля загатоўкі праекту Статуту аб выбарах у Устаноўны Збор, пастанавіў:

I. Зацьвердзіць раздзел першы (часткі I — V) Статуту аб выбарах с тым, каб старшому Асобай Пароды ля загатоўкі праекту аб выбарах у Устаноўны Збор было дадзена унясі у Часовы Урад якія маюць быць вырабляны праекты апошніх раздзелаў гэтага Статуту, гэтак сама і правілы аб выбарах у войску і у матросаў і тыя, якія адходзяць ад Статуту і абгавораны у частках III — V гэтага Статуту і якія датычаць асобных мейсцоў Расейскага Гасударства.

II. Узлажыць падгатовачную работу па апрацаваньню выбарчых спіскаў на тыя гасударствяныя установы і грамадзянскія хаўрусы, якія у гэты час маюцца і якія абгавораны асобымі пастановамі Часовага Ураду.

III. Узлажыць бяз перадачы на Міністэрства Грамадзянскіх Спраў выканаўчыя кірункі, патрэбныя ля тэхнічнай падгатоўкі выбараў у Устаноўны Збор с тым, каб яны як найхуччэй былі зробляны і як найспарней прайшлі.

IV. У тых прыпадках, калі знойдуцца сумленьня пры ужываньні Статуту аб выбарах у Устаноўны Збор, дык ля разбору іх зрабіць

у складзі Правіцьяльствуючаго Сэнату асобая прысуства з пяці санатараў, выбраных першым Департамэнтам; а каб мелі закон пастановы гэтаго прысуства, патрэбна каб у засяданьню яго былі найменей як тры санатары.

Пры асобум прысуству закладаюцца канцыляр'я з патрэбнаго ліку людзей.

V. Выбары сябрукоў у Устаноўны Збор з тых губэрняў, якія забраны ворагам, апроч тых зямель, якія маюць быць далучаны у склад будучаго гасударства Польшчы, зрабіць хуччэй жа, як толькі будзя якая-небудзь губэрня ачышчана ат ворага, каб размяркаваньня выбарчых вакурт і лік сябрукоў Устаноўнаго Збору у кожнай вакурузі былі устаноўлены асобымі пастановамі Часоваго Ураду.

VI. Устанавіць гэтка пераходныя правілы:

1) Датуль, пакуль ня заложатца на мейсцох установы губэрскаго і наветаваго земскаго і гарацкога і селянскаго самаупраўленьня, як аб сім абгаворана у установах Часоваго Ураду, сябрукі каміс'яў па справам аб выбарах у Устаноўны Збор і вучастковых выбарчых каміс'яў, выбраныя гэтымі установамі (Пал., ст. 15, 17, 18, 20 і 21) — часова заменьваюцца людзьмі па выбару абгаворанымі Часовым Урадам, ат мейсцовых супольных устаноў і грамадзянскіх хаўрусаў.

2) Датуль, пакуль вырабяцца упраўнічыя адзелы вакуржных судоў, павіннасьці, якія узложваюцца Статутам аб выбарах у Устаноўны Збор на таварышаў старшых і сябрукоў абгавораных адзелаў, нясуць таварышы старшых і сябрукі адзелаў па свецкім справам вакуржных судоў, якія ёсць у губэрскіх (вобласных) гарадох.

3) Датуль, пакуль ня пачнуць службы упраўнічыя судзьі, павіннасьць, узложаная на іх Статутом аб выбарах у Устаноўны Збор, нясуць наветавыя сябрукі вакуржных судоў, а дзе іх німа, там мейсцовыя міравыя судзьі, якіх выбярэ міравы з'езд, альбо заменьваючая яго установа.

VII. Вось гэтуі пастановы даць сілу да таго часу, пакуль не абнародуя Правіцьяльствуючы Сэнат.

Міністар Старшы А. Керэнскі.

Міністар Справядлівасці І. Ефрэмаў.

20 юля 1917 г.

Статут аб выбарах у Устаноўны Збор.

РАЗДЗЕЛ ПЕРШЫ.

ЧАСТКА I.

Агульныя палажэньня.

1. Устаноўны Збор складаецца з сяброў, якія выбіраюцца жыхарамі праз агульную, ля мужчын і кабет, і роўная выбарчае права, выбіраць простымі выбарамі і патайною галасоўкаю з ужываньням прапарцыанальнага прадстаўніцтва.

2. Ля таго, каб зрабіць выбары у Устаноўны Збор, закладаюцца гэтакія выбарчыя вакрыгі:

Губэрні: Алтайская, Архангельская, Астраханская (з далучэньнем да яе аймака Церскай вобласці, у яком жывуць каўмыкі і з адлучэньнем тых зямлёў, на якіх жывуць вандруючыя каўмыкі з Каўмыцкага Стэпу і кіргізы з Сярадковай Гарды), Бесарабекая, Вітэбекая, Уладымярская, Валагодская, (за вылучэньнем занятых ворагам частак), Вароняжская, Вяцкая, Кацярынаслаўская, Янісейская (з далучэньнем к ёй тых расейскіх грамадзян, якія жывуць у Уранхайскім краі), Іркуцкая, Казанская, Калужацкая, Кіаўская, Кааграмекая, Курская, Ліхлянская) з далучэньнем нязабраных ворагам частак Курлянскай губ.), Мінская (бяз забраных ворагам частак і з далучэньнем да яе нязабраных ворагам мейсцоў Вілянскай і Ковянскай губ.), Магілёўская, Маскоўская (бяз гораду Масквы), Наўгародская, Алонецкая, Аранбурская, Арлоўская, Пэнзенская, Пэрмская, Петраградская (бяз гор. Петраграду), Падольская, Палтаўская, Пекоўская, Разанская, Самарская, Саратаўская, Сімбірская, Смаленская, Стаўропальская (з далучэньнем да яе Каранагойскага прыстаўства, якое уходзіць у Церскую вобласць), Таўрычаская, Тамбоўская, Цьвярская,

Табольская, Томская, Тульская, Уфімская, Харкаўская, Херсонская, Чарнігаўская, Аслянская і Яраслаўская і вобласці: Войску Данекога, Забайкальская, Закаспіцкая (бяз Мангышлакскога павету, але з далучэньям тых валасцёў яго, у якіх жывуць туркмены), Камчацкая, Самарканецкая, Сямірэчанецкая, Сыр-Дар'інская (бяз Аму-дар'інскага атдзелу), Тургайская, Уральская (з далучэньям да яе Мангышлакскога павету Закаспіцкай вобласці, апроч тых валасцёў гэтаго павету, у якіх жывуць туркмены), Фэрганецкая і Якуцкая-кожная дае адну выбарчую вакрыгу.

Сталіцы-Масква і Петраград-даюць ад сябе кожная асобную выбарчую вакрыгу.

Апроч гэтаго складаюцца выбарчыя вакрыгі — Аму-Дар'інская — у складзі Аму-Дар'інскага атдзелу, Сыр-Дар'інскай вобласці, Закаўказская — у складзі губерняў: Бакинскай, Лізаветпольскай, Кутаіскай, Ціфліскай, і Ярыванскай, вобласцёў Батумскай і Карскай і вакрыг Сухумскай і Закатальскай, Кубанская-Чорнаморская — у складзі Кубанскай вобласці і Чорнаморскай губ., Церская-Дагястанская — у складзі вобласцёў Церскай, бяз Каранагойскага прыстаўства і аймака, у яком жывуць каўмыкі і Дагястанскай, Стэповая — у складзі вобласцёў Акмалінскай і Сяміпалацінскай, Ардынская — у складзі частак Астраханскай губ., Сярадкавай Гарды, дзе жывуць вандруючыя каўмыкі, Прыамурская — у складзі вобласцёў — Амурскай, Прыморскай і Сахалінскай, Прыкаспіцкая — у складзі тых частак Астраханскай губ., дзе жывуць вандруючыя каўмыкі і вакрыгі Кітайскай Усходняй чугункі — у складзі зямлі, узятай пад гэту чугунку.

Лік сяброукоў Устаноўнага Збору, якія павінны быць выбраны ат кожнай вакрыгі, устанавляюцца асобна.

Ля падачы галасоў выбарчыя вакрыгі падзяляюцца на выбарчыя вучасткі.

ЧА С Т К А П.

Аб выбарчым праву.

3. Правам выбараў у Устаноўны Збор карыстаюцца усе расейскія грамадзяне, як мужчыны так і кабеты, якім будзя да дню выбараў 20 гадоў.

Пры метка: Салдаты і усе, што служаць на ваеншчыне, маюць права выбіраць, калі яны да дню выбараў будуць равеснікамі па гадох забраным у апошні прызыву навабранцам.

4. Выбіраць ня будуць тыя, якія па закону прызнаюцца памешанымі або няпрытомнымі, а так сама глухія-нямкі, над якімі ёсць апека.

5. Ня маюць права выбіраць:

1) тыя, якія прыгавораны судамі, калі гэты прыгаворы увайшлі у сілу і калі віноўным раней таго ня вярнулі правоў маётнасці:

а) прыгавораныя на катэгорыяныя работы — пакуль ня міне дзесяці гадоў пошла атбыцця кары,

б) да высылкі на пасяленье, да атдачы у арыштанскія роты, і засаду у вастрогі і крэпасці з атабраныям ад яго, альбо памяншэнням яго правоў маётнасці,—пакуль ня міне пяць гадоў пошла атбыцця кары.

2. Засуджаныя за кражу, апроч у перад дагледжануй у п. 2 стацы 171 Статуту аб карах, якія накладаюцца міравымі судзьямі (Св. зак. т. XV, выд. 1914 г.), за машэнства, за прысвой, альбо за растратак давераннага добра, апроч таго растратку, аб яком гавора статья 177 другое часткі таго ж самаго Статуту і стацыя 168 (на Прац. 1912 г.) Улажэння аб карах Крымінальных і Справіцільных (Св. Зак., т. XV); за патай украдзянаго, за куплю, або за тоя, што возьма у заклад у каго-небудзь ля якога-кольвек скарыстанья таго, што ведае сам, што яно крадзяная; за падлог, за пазычкаства, за бранья і дачу хабароў, а так сама за зводніцтва і за патвору распуству (Св. Зак., т. XV, Крым. Улаж., выд. 1909 году, ст. 524 — 526, 526¹, 527 і 529), а на агул за усе тыя справы, якімі можна пабракаваць сваабодзя і справяльнасці выбараў у законадаўчыя установы і мейсцовыя канцыляр'і на самаупраўленьню.—датуль, пакуль ня міне трох гадоў пошла атбыцця кары.

3. Пазычкары, якія ня маюць чым атдаць, калі яны прызнаюцца судовымі прыгаворамі, увайшоўшымі у сілу; зварочыстымі банкрутамі—на працягу трох гадоў пошла вынясанаго судом гэтаго прызнання.

4. Служачыя на ваеншчыня, якія самахоць уцяклі з войску (пас. Часов. Прав. 26 мая 1917 г., Збор узак., ст. 683, і прык. арміі і фльоту 31 маю 1917 г., № 17), апроч тых, якія да тэрміну абжалавання выбарчых спіскаў (ст. 32), будуць магчы падаць патрэбная удаставярэння, альбо іх адлучка будзя прызнана за уважную, альбо будуць мець адметку, што далейшаю пошля зроблянай віны слаўнаю службаю, іх віна выкупляна, ці пакажучь судовы прыгавор, у яком будзя абгаворана, што атдацца яго судом апраўданы, або прысуджан к гэткай кары, якая правоў ня губіць.

6. Служачыя на ваешчыня, незалежна ад прыпадкаў, абгавораных у папярэдняй (5) стацыі губяць правы выбіраць так сама і у тых прыпадках, калі прыгаворамі судоў, увайшоўшых у сілу к часу выбараў, яны прызнаюцца вінаватымі у праступных справах, аб якіх гаворыцца і якія караюцца часткаю трэцяю 162 стацыі і стацыёю 163 Ваеннаго Статуту аб Карах (Св. Ваен. Паст. 1869 г., кн. XXII, выд. 4) і часткаю трэцяю стацыі 162 і стацыёю 163 Ваенна-Марскога Статуту аб Карах

(Св. Мар. Пас., кн. XXI, выд. 1915 г.), а так сама і у справах, спадобных гэтым, абгавораных у стацьці 165¹ Войскаваго Статуту аб Карах і адметкаю да стацьці 165 Ваенна-Марскога Статуту аб Карах, калі толькі вінаваты дабрахоць ня папоўніў прагулянаго і растрачанаго ім (Св. Ваен. Пас. кн. 1869 г., кн. XXII выд. 4, ст. 168 і Св. Мар. Пас., кн. XVI, выд. 1915 г., ст. 167), так сама, калі е часу атбыцьця ім кары не мінула трох гадоў.

Тыя ж ад служачых на ваеншчыня, якім атөрочана да сканчатку вайны панясеці наложаныя (ст. 5 і 6) судам кары, ня губяць правоў выбіраць.

7. Права выбіраць у кожном выбарчум вучастку маюць толькі тыя, якія запісаны у выбарчы спісак гэтаго вучастку.

8. Права ж быць выбраным у кожнай выбарчуй вакрузі мая кожны чалавек, які карыстаецца правам выбіраць (ст. 3—6), хоць бы ен быў запісан у выбарчы спісак ад другой вакругі, альбо і зусім ня быў запісан у выбарчы спісак.

9. Ня дапускаюцца да выбараў тыя з запісаных у выбарчыя спіскі людзей, якія к часу пачатку работы аб выбарах страцяць выбарчыя права (ст. 4—6), а так сама і тыя, у якіх к намечанаму тэрміну будзя аднята свабода, альбо хто судовымі прыгаворамі, увайшоўшымі у законную сілу, ці па прычыні пацягу іх судовым начальства да суду, як вінаватых у якім-кольвек праступку, калі выбяруць якую-небудзь кару, каб яна заменвала ім трыманьне іх пад вартаю.

10. Раднякі котлішчу, з якога выходзілі цары ля Расеі, ня могуць ні выбіраць, ні быць выбранымі у Устаноўны Збор.

Ч А С Т К А III.

Аб установах, якія кіруюць справамі выбараў у Устаноўны Збор.

11. Кіраўніцтва справамі выбараў узложваецца на:

1) Усерасейскую, вакружныя, сталічныя, наветавыя і гарацкія па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі і вучастковыя выбарчыя камісіі і,

2) гарацкія і пасёлкавыя управы і валасныя земскія управы.

12. Усерасейская па выбарах у Устаноўны Збор камісія знаходзіцца пры Часовым Урадзе. У склад яе вайходзяць: старшы, якога намечвае Часовы Урад, і пятнаццаць сяброкоў, намечваемых Часовым Урадам па

даводу Асобае Парады ля загатоўкі праекту Статуту аб выбарах у Устаноўны Збор.

Прыметка: Пры разгляданню пытанняў, датыкаючых асобных грамадак і сартоў выбарчых: ат розных народнасцў, падкрайных мейсцоў і г. д., у засяданьня Усерасейскай камііі па справам аб выбарах у Устаноўны Збор запрашаюцца с парадчым голасам прэдстаўнікі ад гатых грамадак і сартоў выбарчых.

13. На Усерасейскую па справам аб выбарах у Устаноўны Збор каміію узложвацца:

1) Агульная сочка за ходам выбараў у Устаноўны Збор ды абрада спосабаў, патрабуемых, каб ускорыць выбары;

2) апрацаваньня агульных настаўленьняў, якія зацьверджваюцца Часовым Правіцільствам, у папаўненьня і пашырэння як цяперашняга Статуту, так сама і Наказу, аб ужываньню гэтага Статуту;

3) загатоўка спіску людзей, выбраных Сябрукамі Устаноўнага Збору, і

4) прыняцьце рады к распрацаваньню палічных і іншых данных аб выбарах у Устаноўны Збор.

14. Усерасейская па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камііі перадае у Устаноўны Збор, як ён атчыніцца, атрыманья ат вакружных і сталічных па справам аб выбарах у Устаноўны Збор каміііў усе записы, датыкаючыя спраў выбараў.

15. Вакружная па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камііі закладацца у кожнай выбарчуй вакрузі і ёсць пад кіраўніцтвам старшога з губэрскага (вобласнага) земскага збору, альбо яго заменяваючаго, з таварына старнога у вакружным суду па упраўнічаму атдзелу альбо яго заменяваючаго, з двух сябрукоў па выбару гарацкое управы губэрскага (вобласнага) гораду і двух сябрукоў па выбару губэрскаю (вобласнаю) земскаю управаю.

Апроч гэтаго у склад камііі, калі надойдзя абгавораны стацьёю 52 тэрмін, у вайходзяц на правах сябрукоў па вадным чалавеку з кожнай грамадкі выбарчых, якія пададуць свой спісак кандыдатаў (ст. 45).

16. На вакружныя па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камііі узложвацца: 1) сачыць, каб у свой час закладаліся і пачыналі работу наветавыя і гарацкія па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камііі. 2) зацьверджаць размеркаваньня выбарчых вучасткаў па даводу наветавых і гарацкіх па справам аб выбарах у Устаноўны Збор каміііў і разглядаць усе, якія будуць паданы заявы аб няспраўднасцях, якія будуць дацуншчаны пры гэткум размеркаваньню, 3) апрадоўваць і абвешчаць да агульнае вядомасці той дзень, у які гарацкія і пасёлкавыя управы

і валасныя земскія управы пачынаюць загатоўку выбарчых спіскаў, сачыць затым, каб у свой час гэты спіскі былі загатоўлены і выстаўлены ля агульнага абгляду, 4) прымаць і разглядаць спіскі кандыдатаў, ставіць на гэтых спісках нумэры, выстаўляць іх ля агульнага абгляду і перадаваць аб спісках у паветовыя і гарацкія на справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі, гарацкім і паселкавым управам і валасным земскім управам і вучастковым выбарчым камісіям, а так сама абвешчаць да агульнага павядамленьня (вядомасці) аб вышаўшых злучэньнях спіскаў, 5) распаражацца загатоўкаю выбарчых кабэртаў, выбарчых цыдуляк і п. г. альбо ускладаць усе гэта на паветовыя і гарацкія на справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі, 6) падлічваць галасы па вакрузі, абрахоўваць скуткі выбараў і абвешчаць аб гэтым да агульнай вядомасці, 7) выдаваць сябрукам Устаноўнага Збору паложанья удаставярэння аб выпаўшым выбару, 8) перадаваць усе атрыманыя ім справы аб выбарах у Усерасейскую на справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісію і 9) распаражацца грамімі, атрушчанымі на справы выбараў па гэтуі вакрузі.

17. Паведаваць на справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісія складаюцца з старшаго упраўнічаго судзіі, з двух міравых судзеў на выбару ад міравога з'езду, альбо замяняючэй з'езд установы, з двух сябрукоў па выбару паведавай земскай управы і з двух па выбару мейсцовай гарацкой управы.

Апроч гэтаго пры разгляду у камісіі спраў, абгавораных у п. 1—3, 5 і 6 стацыі 19, у склад камісіі, калі надызця абгавораны стацьею 52 тэрмін, у вайходзюць на правах сябрукоў па вадным чалавеку з кожнай грамадкі выбарчых, якія пададуць свой спісак кандыдатаў і дадуць свайго прэдаўніка, яке і будуць належыць даўлученьня у склад узятая камісіі (ст. 45).

18. У губэрскіх (вабласных) гарадох і гарадох, у якіх лічыцца больш чым п'ятсот тысяч чалавек, закладаюцца асобныя гарацкія на справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі. Гэты камісіі складаюцца пад старшынствам сябрука вакружнаго суду, па выбару гэтаго суду, з двух міравых судзеў па выбару міравога з'езду, альбо замяняючэй яго установы, і з чацьвярых сябрукоў па выбару мейсцоваю гарацкою управаю.

Апроч гэтаго, пры разгляданьню гарацкімі на справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіямі спраў, абгавораных у пунктах 1—3, 5 і 6 стацыі 19, у склад камісіі, калі надызця тэрмін, у вайходзюць на правах сябрукоў па вадным чалавеку з кожнай грамадкі выбарчых, якія пададуць свой спісак кандыдатаў і дадуць свайго прэдаўніка, які і будзь належыць да ўлученьня у склад абгавораны стацьею ўзятая камісіі (ст. 45) У склад паветовых на справам аб выбарах у Устаноўны Збор замісьяў якія знаходзяцца у адмечаных у гэтуі (18) стацыі гарадох, камест сябрукоў ат гарацкое управы, у вайходзяць сябрукі па выбару паведавае земскае управы.

19. На паветавыя і гарацкія па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі узложвацца 1) сачыць, каб у свой час закладаліся і распачыналі работу вучастковыя выбарчыя камісіі, 2) дастаўляць у вакружную па справам выбараў у Устаноўны Збор камісію аб размяркаваньню павету ці гораду на выбарчыя участкі, 3) сачыць, каб у свой час былі загатоўлены выбарчыя спіскі і выстаўлены ля агульнага абгляду, 4) разглядаць пратэсты і скаргі на загатоўку выбарчых спіскаў, так сама на іншыя няспраўдныя дзеі гарацкіх пасёлкавых упраў і валасных земскіх упраў, 5) прымаць спосабы да павядамленьня выбарчых аб спісках кандыдатаў, 6) абраховываць лік паданых у павеці і горадзі за спіскі кандыдатаў галасоў і 7) перадаваць усе запісы спраў выбараў у вакружную па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісію.

20. У Петраградзі і у Маскве закладаюцца сталічныя па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі.

Гэтыя камісіі складаюцца пад старшынствам гарацкага галавы альбо яго заменяючага, з таварыня старшаго вакружнага суду па упраўнічаму адзелу альбо яго заменяючага, з двух сябрукоў гэтаго адзелу па яго выбару, з двух міравых судзеў па выбару сталічнаго міравога з'езду і з пяці сябрукоў па выбару гарацкае управы.

Апроч гэтаго, пры разгляду спраў, атданных пад кірунак сталічных па справам выбараў у Устаноўны Збор камісіяў, за вылучэньням спраў, абгавораных у пункці 4 стацыі 19, у склад камісіі, калі надыдзе абгавораны стацьею 52 тэрмін, у вайходзяць на правах сябрукоў павадным чалавеку з кожнае грамадкі выбарчых, якія заявяць свой спісак кандыдатаў (ст. 45).

Сталічным па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіям прысвойваюцца правы і абавязкі, узложэныя гэтым Статутам, як на вакружныя, так і на гарацкія, па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі.

21. Вучастковая выбарчая камісія складаецца з выбіраных гарацкаю ці пасёлкаваю управаю альбо валасною земскаю управаю чацьвярых сябрукоў, у том ліку старшаго і пісара.

Апроч гэтаго у склад камісіі у вайходзяць на правах сябрукоў па вадным чалавеку з кожнае грамадкі выбарчых, якія заявяць свой спісак кандыдатаў і дадуць свайго прадстаўніка які і будзя належыць да улучэньня у склад узятай камісіі (ст. 45).

22. На вучастковыя выбарчыя камісіі узложвацца прыняццё і пачатковае падлічэньня выбарчых цыдуляк у гэтым выбарчым вучастку.

23. Устаноўны мейсцоваго упраўленьня і самаупраўленьня павінны даваць падмогу камісіям па справам аб выбарах у Устаноўны Збор і вучастковым выбарчым камісіям, каб гэтыя камісіі выпіўнялі узложаныя на іх гэтым Статутам абавязкі.

24. Усялякія акты і паперы, зробляныя ля спраў аб выбарах у Устаноўны Збор, як тыя, якія належыць падаваць урадным, судавым, упраўнічым і грамадзянскім установам і чыноўнікам усіх кіраўніцтв і прысутваў, так і тыя, што выдаюцца усімі гэтымі установамі і чыноўнікамі, звальняюцца ат гэрбавага і іншых збораў.

ЧАСТКА IV.

Аб выбарчых спісах.

25. Ля справы выбараў у Устаноўны Збор, загатаўляюцца спіскі выбарчых асобна па кожнаму выбарчаму участку.

Ніхто ня можа быць улучан у выбарчае спіскі, больш, ніш па вадным участку.

26. Загатоўка выбарчых спіскаў узложвацца на гарацкія і прысёлкавыя управы і на валасныя земскія управы, да якіх гэта належыць.

27. Дзень, у які гэтыя управы (ст. 26) павінны узяцца за загатоўку выбарчых спіскаў, вырахоўвацца ля усей вакругі распараджэнням вавружнае па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі і абвешчаюцца да агульнае свядомасці спосабам, які найбольш забяспечывае шырокае павядамленье аб гэтым жыхароў.

28. У выбарчы спісак участку заносяцца маючыя правы выбіраць грамадзяны, якія жывуць у гэтым участку да дню пачатку загатоўкі выбарчых спіскаў, хоць бы яны знаходзіліся у часовой адлучца з гэстаго участку.

29. Людзі, прыехаўшыя у мейсца выбарчаго участку пазней дню, у які унчалі загатоўку выбарчых спіскаў (ст. 21), магуць быць запісаны у выбарчы участак толькі тады, калі зробіць аб сім заяву, якая падаецца у гарацкую альбо пасёлкавую управу, ці у валасную земскую управу на працягу таго усяго часу, у які загатаўляюцца спіскі і пяці днёў пошла абвешчэння спіскаў да агульнай выдамасці. Разам з падачаю абгаворанай заявы, яны падаюць другую заяву аб тым, каб іх выкінулі с тых спіскаў, у якія запісалі іх на старым мейсцу іхняго жыцця; гэта заява перадаецца управаю, каму тое трэба.

30. У выбарчум спіску адмечваюцца хвамільля альбо прозвішча кожнаго выбарчаго, яго ім'я, ім'я яго бацькі, колькі яму гадоў, дзе ён жыве і што ён робіць. У кожным участку загатаўляюцца спісак па парадку запісу хвамільляў, у якіх ідуць першыя літэры чаргою.

31. Выбарчы спісак барджэй жа, як толькі ён будзья загатаўлян і у кожным прыпадку, ня пазней, ніш за сорок днеў да таго дню, у які пачнуцца выбары, абвешчваюцца да агульнай свядомасці гэткім спосабам, які найбольш забяспечвае можнасць абглядзець гэты спісак.

32. На працягу дзесяці дзён пошля таго, як выбарчы спісак будзья абвешчан да агульнай свядомасці, прэстаўнік мейсцовага упраўнічага начальства можа заяўляць пратэсты, а людзі, якія карыстаюцца правамь выбіраць, магуць падаваць скаргі на няспраўднасць альбо няпоўнасць гэтых спісак. Гэты пратэсты і скаргі падаюцца у гарацкую альбо пасёлкавую управу ці у валасную земскую управу.

33. Гарацкая альбо пасёлкавая управа ці валасная земская управа можа сама (мая сілу) дагадзіць, калі прызнае, што яны заслужваюць гэтаго: 1) скаргі на тая, што нялучылі скаржніка у выбарчы спісак, калі гэтакія скаргі паданы ня пазней, ніш за пяць дзён мінаваньня абгаворанага стацьёю 32 тэрміну, і 2) скаргі на тая, што аб скаржніках няспраўдна запісалі у выбарчых спісках выдамасці аб іх. Аб тым, будзья ці нябудзья гэткая скарга дагоджана, управа павядамляе скаржніка.

34. Усеж другія скаргі, а так сама пратэсты перасылаюцца гарацкою альбо пасёлкаваю управаю ці валасною земскаю управаю у тры дні у паведаваю на справам аб выбарах у Устаноўны Збор каміс'ю. Пры скаргі альбо пратэсці управа прыкладае свае паясненья.

35. Калі у пратэсці альбо скаргі ідзе спрэчка аб выбарчых правах якіх кольвек тых ці другіх людзей, дык гэны людзі павядамляюцца аб сім гарацкою альбо пасёлкаваю управаю ці валасною земскаю управаю.

36. Ня пазней, ніш праз тры дні да мінаваньня тэрміну, абгаворанага стацьёю 32, абвяшчаюцца да агульнай свядомасці дапаўняючы выбарчы спісак.

У гэты дапаўняючы спісак улучаюцца толькі: 1) людзі, аб якіх гаворыцца у стацьці 29, якіх заявы прызнаны паважнымі, калі яны у свой час ня былі улучаны у выбарчы спісак і 2) людзі, абгавораныя у стацьці 33, якіх скаргі дагоджаны управаю.

Дапаўняючы выбарчы спісак загатаўляюцца так, каб скарысталіся усе правілы стацьці 30.

37. Пратэсты і скаргі на дапаўняючы спісак падаюцца гэткім парадкам, аб яком гаворыцца у стацьцях 32, 34 і 35 да мінаваньня абгаворанага у стацьці 32 тэрміну.

38. Пратэсты і скаргі разглядаюцца у пяць дзён паведаваю і гарацкою па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіяю у адчыненым засяданьню, парадкам, які прынят дзеля разгляду спраў упраўнічымі судзьямі. згодна Статуту аб упраўнічых судах (Зб. узак. 1917 г., ст. 692). Пры гэтай справе маюць права быць акром тых людзей, якія падалі пратэст альбо скаргу, і прадстаўнікі ад управы, якія загаўлялі абскаржаны спісак, так сама і тия людзі, чые выбарчыя правы у гэтым прыпадку паднялі спрэчку.

39. Рапэння паведавай і гарацкое па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі магуць у дзесяць дзён быць апрагэставаны і абскаржаны у вакружны суд па упраўнічаму атдзелу. Пры гэтым, аднак, падача гэтых пратэстаў і скарг ня спыняа ходу выбарчых спраў.

40. Вакружны суд па упраўнічаму атдзелу разглядаа абгавораня пратэсты і скаргі у пяць дзён.

41. Папраўляныя выбарчыя спіскі у пяць дзён, апіраючыся на вынясныя рапэння паведаваю і гарацкою па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіяю, а у належачых прыпадках і вакружнага суду па упраўнічаму атдзелу, ня пазней, ніш за дзесяць днёў да дню выбараў, ізноў абвешчаюцца да агульнай свядомасці тым спосабам, які найбольш забяспячаа можнасць абгляданя гэтых спіскаў.

ЧАСТКА V.

Аб спісках кандыдатаў.

42. Выбары у Устаноўны Збор адбываюцца падачаю галасоў за адзін з наданых спіскаў кандыдатаў.

43. Спіскі кандыдатаў падаюцца вакружнаю па справам аб выбарах камісіі грамадкамі выбарчых ня пазней, ніш за трыццаць дзён да дню выбараў.

44. Кожны ат спіскаў кандыдатаў павінян быць падпісан сваею рукою, ня менш ніш сотняю чалавек, якія карыстаюцца правам выбіраць па гэнуй вакрузі. У спіску павінна быць адмечана прозвішча, ім'я, бацькава ім'я, і мейсца, дзе жыве кожны з парадзяных кандыдатаў. Да спіску павінны быць прыкладзаны заявы усіх кандыдатаў аб іх згодзя выбірацца у гэтай вакрузі па гэтым спіску. Спісак можа быць запасён прозваю таго хаўрусу, які яго радзіць.

45. Грамадка, якая падае спісак кандыдатаў, павінна даць свайго прадстаўніка, выбранага самою ля зносін з вакружнаю па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіяю і ля быцця у гэтай камісіі. Калі ж прадстаўнік не намечан, дык ім будзя лічыцца той, хто першы падпісаў гэту заяву. Ля таго, каб даставаць у даму павыдамленьня вакружнае па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі, прадстаўнік грамадкі павінян даць знаць свой адрас у тым горадзі, дзе ёсць гэта камісія; у прыпадку, калі гэтаго нязробіць, павыдамленьня камісіі палічунца даручанымі яму, калі выстаўлены у дому, дзе месціцца камісія. Апроч гэтаго, грамадка выбарчых, калі захоча, каб яе прадстаўнікі былі улучаны у склад паведавых і гарацкіх па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіі і вучастковых выбарчых камісіяў, даюць людзей, якія належаць да улученьня у кожную з абгавораных камісіяў.

46. Кожны выбарчы можа падпісацца на спіску кандыдатаў толькі адзін раз; у прыпадку ж, калі адзін і той самы выбарчы падпіша два альбо некулькі спіскаў, падпісе яго мая сілу толькі на першым па часу падачы у вакружную па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіяю спіску.

47. Лік радзях у спіску кандыдатаў можа быць і меней ліку сябрукоў Устаноўнага Збору, якіх належыць выбраць у гэтай выбарчуй вакрузі, але ня павінян перавышваць абгавораны лік больш, ніж на палову.

48. Адзін і той самы кандыдат можа быць улісан у некулькіх выбарчых вакругах, але ня больш, ніж у пяці.

49. Улісаньня аднаго і тагож кандыдата у розныя спіскі па адной і тэй самай вакрузі ня дапушчаюцца.

50. На той, што спісак кандыдатаў прынят, вакружная па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісія выдае цыдулку, у якой адмечан месяц, дзень і гадзіна, у якія гэты спісак прыняты.

51. У прыпадку, калі паданы спісак кандыдатаў няадказвае патрэбам, абгавораным у стацьцях 44 і 46 — 49, вакружная па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісія дае знаць аб сям у тры дні прадстаўніку грамадкі. Заявы, якія загладжваюць абгавораныя недастачы, могуць падавацца ня пазней, ніж за дваццаць чатыры дні да дня выбараў.

52. Пададзеньня спіскі кандыдатаў, дагоджваючыя абгавораным у стацьцях 44 і 46 — 49 варункам, ставяцца нумэры вакружнаю па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіяю у парадку іх атрымання. З гэтай нумэроўкаю, і так сама з назваю хаўрусоў, калі спіскі запасяны імі (ст. 44), спіскі кандыдатаў вывешваюцца у дому, дзе месціцца камісія, ня пазней, ніж за дваццаць тры дні да дня выбараў і, потым,

няадкладаючы даецца знаць вакожухнаю па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіяю паветавым і гарацкім па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіяю, гарацкім і пасёлкавым управам і валасным земекім управам, а так сама вучасткавым выбарчым камісіяю і абвяшчаюцца да агульнай вядомасці.

53. Грамадкі выбарчых, падаўшыя спіскі кандыдатаў, могуць, ня пазней, ніш за пятнаццаць днёў да дня выбараў, падаваць у вакожухную па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісіяю заяву аб злучэнню радзяных імі спіскаў кандыдатаў. Гэтыя заявы мусяць быць падпісаны прадстаўнікамі (ст. 45) усіх, якія злучаюцца грамадак.

Аб зроблянум злучэнню спіскаў вакожухная па справам аб выбарах у Устаноўны Збор камісія абвяшчае да агульнай вядомасці не пазней, ніш на другі дзень па атрыманьню гэткае заявы.

54. Адзін і той самы спісак ня можа вайходзіць у склад больш, ніш адной злучкі.

Падпісаліся: Міністар Старшы А. Керэнскі.

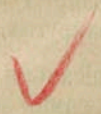
Міністар Справядлівасці І. Ефрэмаў.

20 юля 1917 г.

Бел. аддзел
1994 г.

Цана 15 кап.

№ 1953 г. БС 24712

Склад выданья:

Беларускі Асобы Комітэт па справам аб выбарах
у Устаноўны Збор.

Петраград, Знаменская вул., 36, кв. 54.

B000000 1440 152